

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**Факультет музичного мистецтва
Кафедра оркестрових інструментів**

КВАРТЕТНИЙ КЛАС

Програма та навчально-методичні матеріали
з дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 025 Музичне мистецтво
освітньої програми «Оркестрові струнні інструменти»

Харків – 2024 рік

УДК 785.74:378.147]

К 32

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол № 13 від 29.04.2024 р.)

Рецензенти:

Сташевська І.О., заслужений діяч мистецтв України, доктор педагогічних наук, професор кафедри оркестрових інструментів.

Семенюк М.Р., концертмейстер групи альтів Академічного симфонічного оркестру «INSO-Львів» Львівської національної філармонії імені Мирослава Скорика, концертмейстер кафедри квартету і камерного ансамблю Львівської національної музичної академії імені М.В. Лисенка.

Укладач:

Г.Г. Косенко, канд. мистецтвознавства, старший викладач кафедри оркестрових інструментів Харківської державної академії культури

Квартетний клас : програма та навч.-метод. матеріали для здобувачів К 32 першого (бакалавр.) рівня вищої освіти, спец. 025 «Музичне мистецтво», ОП «Оркестрові струнні інструменти» / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т муз. мистецтва, Каф. оркестр. інструментів ; [уклад. Г. Г. Косенко]. Харків ХДАК, 2024. 23 с.

Програма та навч.-метод матеріали з курсу «Квартетний клас» призначені для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво».

Зміст програми та навч.-метод. матер. розкриває теоретичні та практичні питання групового музикування, а саме: усвідомлення поняття ансамблю, зокрема квартету, його історичного розвитку, функцій кожного учасника, специфіки самостійної роботи над ансамблевим твором, а також особливості гри в квартеті (розуміння стилю, форми, змістового наповнення твору; дотримання єдиного темпо-ритму, динамічного плану твору, синхронності гри, зважаючи на можливі агогічні відхилення, штрихової ідентичності тощо).

УДК 785.74:378.147](073)

© Харківська державна академія культури, 2024 р.

© Косенко Г.Г., 2024 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ КВАРТЕТНИЙ КЛАС

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість кредитів: 17	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Обов'язкова	
Загальна кількість годин – 510	Спеціальність 025 Музичне мистецтво	Рік підготовки:	
		1–4	–
		Семестр:	
		1–8	–
Тижневих годин для денної форми навчання: 1 сем. – 1 2 сем. – 1 3 сем. – 1 4 сем. – 2 5 сем. – 1 6 сем. – 1 7 сем. – 1 8 сем. – 1	Освітньо-професійна програма «Оркестрові струнні інструменти» перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Індивідуальні заняття:	
		155	–
		Практичні заняття:	
		20	–
		Самостійна робота:	
		335	–
		Вид контролю:	
		Іспит	–

Співвідношення кількості годин аудиторних занять та самостійної роботи здобувача становить:

для денної форми навчання – 175 аудиторних / 355 самостійної роботи

Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Квартетний клас» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого рівень вищої освіти – «бакалавр» спеціальності «Музичне мистецтво».

Дисципліна «Квартетний клас» є обов'язковою частиною підготовки високо-кваліфікованого музиканта. Вона надає здобувачам освіти знання та навички, які є необхідними для покращення їхньої виконавської майстерності в якості досвідчених, професійних музикантів-ансамблістів, що володіють гнучкістю, мобільністю, синхронністю, чітким слуховим контролем, а також вмінням швидко та ефективно узгоджувати всім музичним колективом єдину музичну концепцію виконуваного твору. Дисципліна «Квартетний клас» розширює музично-виконавський кругозір музиканта та звертає його увагу на особливості виконавської гри у складі музичного колективу. Тож, **метою** навчальної дисципліни «Квартетний клас» є підготовка до професійної діяльності музиканта (здобувача) у складі ансамблевого колективу, зокрема струнного квартету та втілення на практиці своїх знань та умінь у якості артиста, який виступає у даному виді камерного виконавства.

Нормативна навчальна дисципліна має тісні зв'язки з дисциплінами: спеціалізований інструмент, камерний ансамбль, оркестровий клас, камерний оркестр, історія і теорія виконавства на струнних інструментах, методика викладання спеціальних дисциплін, виконавська та педагогічна практика.

Основними **завданнями** курсу є набуття здобувачами вищої освіти передбачених освітньою програмою компетентностей, а саме:

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК2 Знання та розуміння предметної області та розуміння музично-професійної діяльності. ЗК6 Навички міжособистісної взаємодії у творчому колективі. ЗК7 Здатність бути критичним і самокритичним на основі самоаналізу та самоорганізації. ЗК8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
-------------------------------------	--

	ЗК9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК10 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК11 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК12 Здатність працювати автономно. ЗК15 Здатність генерувати нові ідеї (креативність), обґрунтовувати власні творчі й педагогічні рішення та спроможність планувати і здійснювати їх на практиці.
--	---

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК1 Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності. СК2 Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, аргументовані знанням музичних стилів різних епох та володінням технікою, прийомами та методиками гри. СК3 Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва, особливості історико-культурного і художнього контексту його розвитку. СК4 Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва, міждисциплінарні зв'язки між музичними та історичними подіями у світовій та українській культурі, досягненнями у мистецтві і літературі. СК5 Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва. СК6 Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності. СК7 Здатність володіти науково-аналітичним апаратом, використовувати професійну термінологію державною мовою, знання в професійній виконавській та педагогічній діяльності. СК8 Здатність здійснювати виконавську діяльність на базі програмних знань та навичок репетиційної роботи та концертних виступів. СК9 Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу в музичній, зокрема оркестрово-струнній, сольній
--	---

	виконавській і педагогічній діяльності. СК11 Здатність оперувати професійною термінологією. СК12 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності. СК13 Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків, інтегрувати знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій, історичних та культурологічних процесів розвитку музичного мистецтва в музикознавчій, виконавській, педагогічній діяльності. СК15 Здатність здійснювати редакторську / менеджерську/ лекторську/ аранжувальну / звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва. СК17 Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології виконавської, педагогічної діяльності. СК18 Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.
--	--

Програмні результати навчання

У результаті освоєння курсу «Квартетний клас» здобувач повинен:

Програмні результати навчання	РН1 Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності. РН2 Володіти методами та навичками сольної та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів. РН3 Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності. РН4 Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту. РН5 Відтворювати драматургічну концепцію
--------------------------------------	--

	музичного твору, створювати його художню інтерпретацію. РН6 Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію. РН8 Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. РН9 Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору). РН10 Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з оркестровим колективом. РН12 Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом. РН13 Вміти здійснювати педагогічну діяльність. РН14 Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті. РН17 Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.
--	---

Програма навчальної дисципліни

1 семестр / 1 модуль

Інтонаційно-сміслові втілення музичного образу засобами виразності в ансамблевому (квартетному) виконавстві: теорія та практика

Формування навичок знаходження специфічних стильових ознак музичних творів для струнного квартету, що притаманні тому чи іншому музичному стилю (класицизм, романтизм, модернізм, використання сучасних композиторських технік). Розвинути базових навичок ансамблевого музикування. Розуміння специфіки виконання своєї партії, виходячи з її ролі у відтворенні партитури в цілому. Розвиток контролю власної інтонації, задля інтонаційної ансамблевої єдності. Опрацювання теоретичного матеріалу на простих зразках квартетних жанрів композиторів докласичного періоду.

2 семестр / 2 модуль

Вдосконалення вмінь найбільш виразного виконання квартетного твору

Робота над штриховою одноманітністю, що відповідала б художнім завданням загальної артикуляції у відтворенні квартетного звучання. Відпрацювання вмінь знаходження тембрової єдності (вміння скорегувати звучання свого інструменту, відповідно до особливостей звучання інструментів партнерів). Правильність та доцільність вибору аплікатури при грі в ансамблі. Формування професійних навичок гри у струнному квартеті на прикладах квартетної музики композиторів Д. Тартіні, Ф.К. Ріхтера, К.Ф.Е. Баха, Я. Стаміца, Ф. Аспльмайера, К.Д. Діттерсдорфа та інших.

3 семестр / 3 модуль

Віденська класика: квартетна творчість Й. Гайдна

Звукоутворення в квартеті. Динаміка та штрихи в квартетному музикуванні: відпрацювання та вдосконалення навичок. Робота над мелізматиною. Робота над метроритмом у ранніх квартетах Й. Гайдна.

Прослуховування та аналіз інтерпретаційних виконавських версій квартетів Й. Гайдна професійними ансамблевими колективами.

4 семестр / 4 модуль

Віденська квартетна класика та квартетні твори композиторів XVIII та початку XIX сторіч

Формування та подальше вдосконалення навички тембральної єдності в квартетних опусах. Квартети Й. Гайдна та В. А. Моцарта. Ознайомлення зі стильовими особливостями ранніх квартетів Л. Бетховена (ор.18) та їхньою виконавською специфікою (робота над інтонацією, метроритмом, артикуляцією, звукоутворенням).

5 семестр / 5 модуль

Квартетна творчість В.А. Моцарта

Штрихи, артикуляція та інтонація в квартетах В.А. Моцарта. Стиль та особливості виконавської інтерпретації квартетів В.А. Моцарта. Специфіка тембральної єдності в квартетах В. А. Моцарта. Вивчення та порівняння виконавських інтерпретацій квартетів В.А. Моцарта провідними професійними квартетними колективами (формування правильного виконавського «звуко-ідеалу» даних квартетних зразків).

6 семестр / 6 модуль

Квартетна творчість композиторів-романтиків

Робота над художніми особливостями інтерпретації квартетів композиторів-романтиків. Вивчення зразків жанру на прикладі квартетів Ф. Шуберта, А. Дворжака, Б. Сметани, Ф. Мендельсона та ін. Агогіка та ансамблева єдність виконання в квартетах композиторів-романтиків. Робота над інтонацією, артикуляцією, штрихи та ін. Прослуховування та порівняльний аналіз інтерпретацій творів ранніх композиторів-романтиків професійними ансамблевими колективами.

7 семестр / 7 модуль**Виконання квартетних творів українських композиторів**

Опрацювання квартетних зразків жанру вітчизняних композиторів (виконання квартетів Б. Лятошинського, М. Лисенка, В. Барвінського, М. Кармінського, М. Скорика тощо). Робота над інтонаційною єдністю, артикуляцією, динамікою, фразуванням, втіленням художнього образу твору, цілісністю форми та ін.

8 семестр / 8 модуль**Виконання квартетних творів сучасних композиторів**

Особливості виконання квартетних творів др пол. XX та поч. XXI століття (ансамблева інтонація, штрихова техніка, новітні прийоми звуковидобування). Розвиток асоціативно-виразового мислення. Ладово-інтонаційна стійкість під час роботи над квартетними творами в сучасній техніці написання. Робота над інтонацією, артикуляцією, тембровим забарвленням виконуваного твору.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів	Кількість годин / кредитів/к-ть тижнів					
	денна форма					
	усього	лекції	практ.	лаб.	інд.	самоств. роб.
1 семестр						
1 модуль Інтонаційно-сміслові втілення музичного образу засобами виразності в ансамблевому (квартетному) виконавстві: теорія та практика			10 год.		10 год.	40 год.
Разом за 1 семестр	60 год (2 кредити) 15 тижнів		10 год.		10 год.	40 год.
2 семестр						
2 модуль Вдосконалення вмінь найбільш виразного виконання квартетного твору			10 год.		10 год.	40 год.
Разом за 2 семестр	60 год (2 кредити) 17 тижнів		10 год.		10 год.	40 год.
3 семестр						
3 модуль Віденська класика: квартетна творчість Й. Гайдна					20 год.	40 год.
Разом за 3 семестр	60 год (2 кредити) 17 тижнів					
4 семестр						
4 модуль Віденська квартетна класика та квартетні твори композиторів XVIII та початку XIX сторіччя					40 год.	80 год.
Разом за 4 семестр	120 год (4 кредити) 17 тижнів				40 год.	80 год.

5 семестр						
5 модуль Квартетна творчість В.А. Моцарта					20 год.	40 год.
Разом за 5 семестр	60 год (2 кредити) 17 тижнів				20 год.	40 год.
6 семестр						
6 модуль Квартетна творчість композиторів- романтиків					20 год.	40 год.
Разом за 6 семестр	60 год (2 кредити) 17 тижнів				20 год.	40 год.
7 семестр						
7 модуль Виконання квартетних творів українських композиторів					20 год.	40 год.
Разом за 7 семестр	60 год (2 кредити) 17 тижнів				20 год.	40 год.
8 семестр						
8 модуль Виконання квартетних творів сучасних композиторів					15 год.	15 год.
Разом за 8 семестр	30 год (1 кредити) 15 тижнів				15 год.	15 год.
Усього годин	510 год. (17 кредитів)		20		155	335

1. Опрацювання рекомендованої наукової та методичної літератури з питань струнно-смичкового ансамблевого виконавства.
2. Аналіз жанрово-стильових особливостей виконуваних музичних творів, детальне вивчення авторських ремарок, усвідомлення ролі своєї партії та її зміни (сольно-ведуча, акомпануюча роль, підголосок тощо) в структурі музичного матеріалу твору в цілому.
3. Самостійна робота над вивченням та відточенням нотного матеріалу заданих музичних творів та удосконаленням виконавської майстерності.
4. Вивчення допоміжного інструктивного матеріалу для подолання технічних виконавських труднощів, що зустрічаються у заданому творі.
5. Прослуховування аудіо- та відеозаписів музичних творів з партитурою. Порівняльний аналіз художніх інтерпретацій виконуваних музичних творів.
6. Аналіз виконавських стилів видатних представників струнно-смичкового мистецтва.
7. Відвідування концертних заходів за участі видатних музикантів-професіоналів для виховання «культури гри» та усвідомлення певного «звучкоідеалу» струнного ансамблевого виконавства.

Методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний: ознайомлення та пояснення основних теоретичних положень щодо ансамблевої підготовки;
- показ якісного звучання на інструменті або сольфеджування проблемних ансамблевих фрагментів виконання;
- репродуктивний метод: демонстрація аудіо-записів у професійному виконанні відомих квартетних колективів;
- метод проблемного викладу: аудіо-запис свого виконання та його прослуховування з аналізом.

Форми поточного та підсумкового контролю

Форми поточного контролю: прослуховування на індивідуальних заняттях, відкриті концерти, конкурси на краще виконання музичних творів.

Форма семестрового підсумкового контролю – екзамен.

Остаточною формою контролю є підсумковий екзамен, який проводиться згідно з навчальним планом під час підсумкової атестації.

Оцінювання відбувається:

- за національною диференційованою шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»;
- за шкалою ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 33	X	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл нарахування балів:

Вид навчальної роботи	Кількість балів
Поточна успішність	45
Самостійна робота	15
Екзамен	40
Всього	100

Критерії оцінювання

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Початковий 1-34 балів	Здобувач освіти не виконав основні завдання із самостійної роботи. Не володіє в повному обсязі музичним та теоретичним матеріалом курсу.
35-59 балів	Здобувач освіти не виконав в повному обсязі основні завдання із практичної та самостійної роботи. Має фрагментарні знання з музичного та теоретичного матеріалу курсу.
Середній 60-63 балів	Здобувач освіти виконав деякі основні завдання із практичної та самостійної роботи, але продемонстрував знання на низькому рівні. Має дуже слабкі знання з музичного та теоретичного матеріалу курсу, що свідчить про обмеженість його загальнокультурного рівня.
64-73 балів	Здобувач освіти виконав основні завдання із практичної та самостійної роботи, що частково відповідає програмним вимогам. Має невпевнені знання з музичного та теоретичного матеріалу курсу, що свідчить про його посередній загальнокультурний рівень.
Достатній 74-81 балів	Здобувач освіти виконав основні завдання із практичної та самостійної роботи, які в достатній мірі відповідають програмним вимогам. Має достатні знання з музичного та теоретичного матеріалу курсу, що свідчить про його середній загальнокультурний рівень.
82-89 балів	Здобувач освіти добре виконав основні завдання із практичної та самостійної роботи,

	які відповідають програмним вимогам. Здатний систематизувати та узагальнювати набуті знання, може самостійно виправляти допущені помилки, має впевнені знання з музичного та теоретичного матеріалу курсу, що свідчить про його добрий загальнокультурний рівень.
Високий 90 – 100 балів	Здобувач освіти бездоганно виконав основні завдання із практичної та самостійної роботи, які у повній мірі відповідають програмним вимогам. Здатний систематизувати та застосовувати набуті знання у практичній діяльності, вільно орієнтується в музичному та теоретичному матеріалі курсу, що свідчить про його високий загальнокультурний рівень.

Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Наукова та методична література з проблем струнно-смічкового виконавства.
3. Нотна література.
4. Аудіо- та відеозаписи майстер-класів і концертних виступів видатних представників струнно-смічкового мистецтва.

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Берегова О. Стильові тенденції в камерній музиці українських композиторів 80-90 років XX сторіччя: ситуація постмодерну // Українське музикознавство: наук.-метод. зб. Київ. : НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2000. Вип. 29. С. 103–108.
2. Боровик М. Український радянський камерно-інструментальний ансамбль. Київ. : Муз. Україна, 1968. 102 с.
3. Данченко Н. Специфіка комунікації у квартетній творчості французьких композиторів кінця XIX – першої половини XX століття : автореф. дис. ...канд. мист-ва : спец. 17.00.03 / ХНУМ ім. І. П. Котляревського. Харків, 2011. 17 с.

4. Дика Н. О. Камерно-інструментальний ансамбль в Україні. Творчість і виконавство (1960–1980 рр.) : автореф. дис. ... канд. мист-ва : спец. 17.00.03 / Інститут мист-ва, фольклор. та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2001. 25 с.
5. Зинькевич О. Маршрути творчих пошуків (камерно-інструментальний ансамбль) // Музична критика і сучасність. Київ : Муз. Україна, 1982. Вип. 2. С. 57–76.
6. Купріяненко Е. Б. Альт у політебровому камерно-інструментальному ансамблі австро-німецької традиції (пізнє барокко – Й. Брамс) : автореф. дис. ... канд. мист-ва : спец. 17.00.03 / ХНУМ ім. І. П. Котляревського. Харків, 2010. 21 с.
7. Микитка А. В. Струнно-смичкові ансамблі. Тернопіль : Підручники і посібники, 2006. 104 с.
8. Мужчиль В. С. Акустична структура інструментального звукоутворення в музиці ХХ століття: струнно-смичкова група : автореф. дис. ... канд. мист-ва : спец. 17.00.03 / ХНУМ ім. І. П. Котляревського. Харків, 2013. 16 с.
9. Мужчиль В. С. Нетрадиційні прийоми гри в акустичній структурі інструментального звукодобування (струнно-смичкова група) : навч. посіб. для 180 вищ. навч. закл. культури і мистецтв III–IV рівнів акредитації спец. 6.02.02.04 «Муз. мистецтво» / Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків : Print House, 2015. 140 с.
10. Польська І. І. Камерний ансамбль: теоретико-культурологічні аспекти: автореф. дис. ... канд. мист-ва : спец. 17.00.03 / Нац. муз. академія ім. П. І. Чайковського. Київ, 2003. 47 с.
11. Польська І. Камерний ансамбль: феноменологія жанру // Наукові збірники Львів. нац. муз. академії ім. М. В. Лисенка. Камерно-інструментальний ансамбль: історія, теорія, практика : зб. ст. Львів : «Сполом», 2010. Вип. 24. С. 4–14.

12. Соколовський Ю. Квартетний клас: навч. посіб. Львів : Сполом, 2013. 352 с.

13. Особливості орнаментики в квартетних творах композиторів XVIII–XIX століття (на прикладі розшифровки форшлагів) // Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка. Львів, 2010. Вип. 24. С. 38–47.

14. Фещак Н. Український струнний квартет XX століття: композиторська творчість і виконавська інтерпретація : дис. ... канд. мистецтвознав. : спец. 17.00.03 / Інститут мистецтвознавства, фольклористики, етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2013. 213 с.

Допоміжна література

1. Боровик М. Квартет імені Лисенка. Київ: Музична Україна, 1976. 77 с.

2. Боровик М. Музичні форми та жанри. Київ : АН УРСР, 1962. 61 с.

3. Боровик М. Сучасність в інструментальному ансамблі // Проблеми української радянської музики. Київ, 1969. Вип. 2. С. 168–207.

4. Катрич О. Індивідуальний стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти) : автореф. дис. ... канд. мистецтвозн : 17.00.03. Київ, 2000. 17 с.

5. Кияновська Л. До питання сприйняття програмного твору. Українське музикознавство : наук.-метод. зб. Київ, 1987. Вип. 22. С. 15–22.

6. Рябуха Н. О. Звукообраз як категорія музичного мислення: онтологічний та гносеологічний аспекти // Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство : зб. наук. пр. Київ, 2015. Вип. 2. С. 181–187.

7. Сокол О. В. Стилїстика музичного мовлення та термінологічні ремарки : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. Київ, 1996. 27 с.

8. Соколовський Ю. А. Фразування як фактор виразової інтерпретації // Сторінки камерно-інструментального виконавства: українська

та світова парадигма : матеріали міжнар. наук.-пр. конф. (14 грудня 2017 року) / Львівська нац.муз. академія. Львів: ФОП Тетюк Т. В., 2017. С. 20–21.

9. Суворовська Г. Л. Еволюція жанрів в українській камерно-інструментальній музиці // Українське музикознавство : наук.-мет. зб. / КДМ ім. П. І. Чайковського. Київ, 1991. Вип. 26. С. 146–154.

10. Тіц М. Про тематичну і композиційну структуру музичних творів : уч. посіб. Київ : Держ. видав. образотв. мистецтва і муз. літ. УРСР, 1962. 261 с.

11. Чекан О. Е. Художній простір музичного твору: генеза та функціонування : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. Київ, 1999. 17 с.

12. Шип С. Музична форма від звуку до стилю : навч. посіб. Київ : Заповіт, 1998. 368 с.

13. Харнонкурт Н. Музика як мова звуків. Суми : Собор, 2002. 184 с.

14. Юр'єв О. Виразальні можливості скрипкових штрихів. Київ : Муз. Україна, 1979. 115 с.

15. Ядловська З. Українське скрипкове мистецтво 60–80-х рр. XX ст.: тенденції розвитку : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. Київ, 2008. 19 с.

16. Dunhill Thomas F. Chamber Music. London : Macmillan, 1938. 311 p.

17. Ferguson D. N. Image and structure in chamber music. Minneapolis : University of Minnesota Press, 1964. 339 p.

18. Herter Norton M. D. The art of string quartet playing; practice, technique, and interpretation. With the pref. of. Isaak Stern. New York : S. mon and Schuster, 1962. 189 p.

19. Homer U. Chamber Music, the Growth and Practice of an Intimate Art. New York. : Columbia University Press, 1948.

20. Hyatt King A. Chamber Music. New York : Chanticlear Press, 1948. 71 p.

21. Paumgartner B. Das instrumentalen Ensemble : von der Antice bis zur Gegenwart. Zürich : Atlantis, 1966. 176 s.

22. Stratton G. The Playing of Camber Music. London : Dennis Dobson, 1951. 79 p.

23. Waszak M. Problemy sonorystyki w polskim kwartecie smyczkowym drugiej połowy XX wieku : praca doktorska. Warszawa, 2006. P. 210–226.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури. Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>

2. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка. Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>

3. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека ім. К. С. Станіславського. Режим доступу: <http://mtlib.org.ua/>

4. Нотні електронні бібліотеки:

<https://violamusic.me/kvartet.html>

<https://imslp.org>

<https://library.musicaneo.com/>

Рекомендований репертуарний список

Альбрехтсбергер Й. Г. Шість прелюдій і фуг для квартету

Аспльмайер Ф. Струнні квартети.

Арріага Х. Струнні квартети No1–3

Асламазян С. 14 п'єс на теми вірменських народних пісень.

Барбер С. Квартет

Барвінський В. Струнний квартет

Барток Б. Квартети

Бах К.Ф.Е. Шість симфоній для 4-х голосів

Бах Й.С. – Моцарт В.А. П'ять фуг для «Добре темперованого клавіру», т. II, No2,5,7,8,9.

Бах Й.С. Увертюра соль мінор для струнного квартету

Бах Й.Х. Ф. Шість струнних квартетів

Бацевич Г. Квартети

Бетховен Л. Струнні квартети op. 18 (1–6), op. 59 (1–3), op. 74, 95

Блуменфельд Ф. Квартет Фа мажор, op. 26

Боккеріні Л. Струнні квартети (ор.1,6,10,11,12,26,27,32,33,40,58)

Борисов В. Квартети

Брамс И. Квартети

Вілла-Лобос Е. Струнні квартети

Вебер К. Квартет Сі-бемоль мажор

Враніцкі П. 39 струнних квартетів

Гаврилець А. Струнні квартети

Гайдено А. перекл. для струнного квартету «Вечір у горах»

Гайдн Й. Струнні квартети ор. 55 No 1–3, ор. 64 No 1–6, ор.72 No 1–4, ор. 74 No 1–3, ор. 76 No 1–6, ор. 77 No 1–2, ор. 103

Глотов О. Квартет пам'яті Д. Шостаковича

Гнатишин А. Струнний квартет

Гріг Е. Квартет соль мінор, ор. 27, Квартет ре мінор, Квартет фа мажор

Губа В. Струнний квартет

Губаренко В. Струнний квартет

Глушков П. Струнні квартети

Данькевич К. Струнний квартет

Дворжак А. Струнні квартети

Дебюссі К. Квартет

Діттерсдорф К. Струнні квартети

Зноско-Боровський В. Український квартет

Іщенко І. Струнний квартет

Каннабіх К. Струнні квартети ор.1, ор.5

Карабіц І. Струнний квартет

Кармінський М. Ретро-сюїта для струнного квартету

Керубіні Л. Шість струнних квартетів

Кирейко В. Струнні квартети, Фантазія і фуга

Ківа О. Струнний квартет

Клебанов Д. Квартети, Скерцо для струнного квартету

Козаренко О. Інвенції для чотирьох мелодичних інструментів

Козицький П. Варіації на купальську тему
 Криволап О. Струнний квартет
 Лисенко М. Струнний квартет
 Людкевич С. П'єси для струнного квартету
 Лятошинський Б. Струнні квартети
 Ляшенко Г. Струнний квартет
 Мендельсон Ф. Струнні квартети
 Мійо Д. Квартети
 Моцарт В. А. Дивертисменти для струнного квартету KV 136–138, Струнні
 квартети KV 80, 155–160, 168–173, 155–173
 Нардіні Д. Струнні квартети
 Перселл Г. Чакона соль мінор
 Райнеке К. Струнні квартети ор. 16, 30, 132, 211, 287.
 Ріхтера Ф.К. Струнні квартети
 Севостьянов Б. Квартет
 Сениця П. Струнні квартети
 Сільвестров В. Струнні квартети
 Сімович Р. Струнний квартет
 Скорик М. Струнний квартет, Диптих, Партити No 3, No 6
 Сметана Б. Два струнні квартети
 Стаміц Я. Струнні квартети
 Станкович Є. Струнний квартет
 Таранов Г. Струнні квартети
 Тартіні Дж. Сонати для 4-х голосів
 Тіц М. Струнні квартети
 Хіндеміт П. Струнні квартети
 Цинцадзе С. Квартети № 4–6, 9, 10 Цицалюк Г. Сюїта для квартету
 Фібіх З. Струнні квартети, Тема з варіаціями для струнного квартету
 Філіпенко А. Струнний квартет
 Флис В. Струнний квартет

Форе Г. Струнні квартети

Франк Ц. Струнні квартети

Фроляк Б. Струнний квартети

Фьорстер А. Шість струнних квартетів (ор.7,16,21)

Шамо І. Струнний квартет, Сюїта для струнного квартету

Шуберт Ф. Струнний квартет «Розамунда» D 804, (Quartettsatz) c-moll D 703,
«Смерть і Дівчина» (Der Tod und das Madchen) D 810

Шуман Р. Струнні квартети

Штогаренко А. Вірменські ескізи

Штраус Р. Квартет до мінор

Яначек Л. Струнні квартети

Яровинський Б. Квартет пам'яті Г. Цицалюка

КВАРТЕТНИЙ КЛАС

Програма та навчально-методичні матеріали з дисципліни для здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності

025 «Музичне мистецтво»

освітня програма «Оркестрові струнні інструменти»

Укладач:

Косенко Галина Григорівна, канд. мистецтвознавства, старший викладач
кафедри оркестрових інструментів Харківської державної академії культури

Друкується в авторській редакції

План 2024

Підписано до друку ____ р. Формат 60х84/16.

Гарнітура «Times». Папір для мн. ап.

Ум. друк. арк. _____. Обл.-вид. арк. _____.

Адреса редакції і видавця:

ХДАК, Україна, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4

тел. (057) 731-27-83. e-mail: rvv2000k@ukr.net.

Свідоцтво про держреєстрацію ДК №3274 від 04.09.2008 р.